

***RVP vaccinatiegraad Den Haag
verslagjaar 2021
Resultaten per wijk en naar
migratieachtergrond***

Inhoudsopgave

Leeswijzer	2
Samenvatting	3
Inleiding	4
Vaccinatiegraad DKTP zuigelingen per wijk	5
Vaccinatiegraad BMR zuigelingen per wijk	6
Vaccinatiegraad DTP kleuters per wijk	7
Vaccinatiegraad DKTP schoolkinderen per wijk	8
Vaccinatiegraad BMR schoolkinderen per wijk	9
Vaccinatiegraad meisjes HPV per wijk	10
Vaccinatiegraad adolescenten MenACWY per wijk	11
Vaccinatiegraad naar migratieachtergrond	12
Beschouwing	14
Colofon	19

Leeswijzer

Dit rapport is in eerste instantie geschreven voor de werkgroep Vaccinatie, Gemeente Den Haag en vervolgens aangepast voor algemeen gebruik. Het betreft een beknopte beschrijving van de vaccinatiegraad op wijkniveau en naar migratieachtergrond in Den Haag.

Na de samenvatting en de inleiding wordt, voor zeven vaccinaties uit het Rijksvaccinatieprogramma, per vaccinatie, onderstaande beschreven:

- Vaccinatiegraad in Den Haag
- Visuele weergave van de vaccinatiegraad in alle Haagse wijken met 50 kinderen of meer in het cohort die in aanmerking kwamen voor vaccinatie. Voor de HPV-vaccinatie wordt de vaccinatiegraad per stadsdeel gepresenteerd.
- Benoemen van de grote wijken (100 of meer kinderen in het cohort die in aanmerking kwamen voor vaccinatie) waar de vaccinatiegraad laag is; een lage vaccinatiegraad in kleine wijken zegt immers niet zoveel, omdat de vaccinatiegraad in deze wijken sterk fluctueert bij een relatief kleine verandering in het aantal gevaccineerde kinderen
- Figuur waarin de grote wijken (100 kinderen of meer) worden weergegeven waarin de vaccinatiegraad het meest is toegenomen of afgenomen ten opzichte van vorig jaar

Aansluitend wordt de vaccinatiegraad voor BMR 2-jarigen, HPV en MenACWY naar migratieachtergrond beschreven.

Tenslotte volgt een beschouwing waarin de wijken met een 'gemiddeld' hoge en lage vaccinatiegraad worden beschreven; dat wil zeggen, er worden wijken benoemd die over alle zes de vaccinaties (HPV is bij het berekenen van het gemiddelde niet meegenomen) een hoge of lage vaccinatiegraad laten zien. Kenmerken van deze wijken die opvallen worden in de beschouwing nader beschreven.

N.B. Het is nog niet mogelijk om conclusies te trekken over de invloed van COVID-19 op de vaccinatiegraad beschreven in deze rapportage. De kinderen in deze rapportage zijn namelijk bijna allemaal gevaccineerd in 2018 en 2019: vóór de uitbraak van COVID-19 in maart 2020. Het gaat om cohorten die in 2018 of 2019 zijn uitgenodigd voor een bepaalde vaccinatie en waarvan de vaccinatiestatus op een specifieke leeftijd in het jaar 2020 is vastgesteld. Ter illustratie: voor de zuigelingen wordt de vaccinatiegraad bepaald op het moment dat een kind 2 jaar is. De laatste vaccinatie die zuigelingen krijgen is de BMR-vaccinatie met 14 maanden. Een kind geboren in december 2018 zou uiterlijk eind februari 2020 deze vaccinatie krijgen.

Samenvatting

De vaccinatiegraad is in Den Haag lager dan het landelijk gemiddelde, dit geldt voor alle afzonderlijke vaccinaties die in het kader van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) worden gegeven. De vaccinatiegraad in Den Haag is in verslagjaar 2021 bij de zuigelingen gestegen (DKTP & BMR), bij de kleuters en schoolkinderen licht gedaald (DKTP, DTP & BMR), bij adolescente meisjes flink gestegen (HPV) en onder adolescenten (MenACWY) gelijk gebleven in vergelijking met vorig jaar. Wat opvalt is de dalende vaccinatiegraad naarmate de leeftijd van het cohort stijgt; onder de zuigelingen is de vaccinatiegraad het hoogst, bij de adolescenten is de vaccinatiegraad het laagst.

Verder valt op dat de groep kinderen zonder migratieachtergrond voor BMR-2 jarigen, HPV en MenACWY vrijwel consequent een hogere vaccinatiegraad laat zien dan de groepen met een migratieachtergrond. Dit is met name te zien aan de lage vaccinatiegraad voor de HPV- en MenACWY-vaccinatie onder jongeren met een Turkse en Marokkaanse migratieachtergrond. De vaccinatiegraad voor BMR bij de 2 jarigen is tevens lager bij de kinderen met een Marokkaanse migratieachtergrond. Omdat er relatief veel kinderen en jongeren met een Turkse of Marokkaanse migratieachtergrond in Den Haag wonen is dit een relevante groep om gericht op in te zetten om de vaccinatiegraad te verhogen.

Wijken met meer achterstand hebben in Den Haag over het algemeen een langere vaccinatiegraad. Zo zijn de Haagse wijken met gemiddeld een hoge vaccinatiegraad de Vruchtenbuurt, Vogelwijk, Leidschenveen, Kraayenstein en Vroondaal, en Ypenburg. Wijken die gemiddeld op alle vaccinaties een lagere vaccinatiegraad hebben zijn de Schildersbuurt, Transvaalkwartier, Stationsbuurt, Centrum en Groente- en Fruitmarkt. Opvallend is dat deze wijken allemaal in stadsdeel Centrum liggen en een hoge achterstandsscore hebben. Daarnaast hebben de Schildersbuurt, Transvaalkwartier en Groente- en Fruitmarkt een hoog percentage inwoners met een Turkse en Marokkaanse migratieachtergrond. De uitsplitsing naar migratieachtergrond laat zien dat de vaccinatiegraad in deze groepen vaak lager ligt.

Over de breedte is er in Den Haag dus een stijging in vaccinatiegraad zichtbaar. Wat hierin opvalt is de achterblijvende vaccinatiegraad in wijken met achterstand en bevolkingsgroepen met een migratieachtergrond. In deze wijken/groepen is de stijging van de vaccinatiegraad relatief laag, de grootste stijging is te zien in wijken en groepen die het al relatief goed deden qua vaccinatiegraad. Eenzelfde patroon, waarin de stijging in vaccinatiegraad vooral wordt gedreven door de wijken/groepen die het al relatief goed deden, is in alle G4 steden zichtbaar.

Inleiding

In Nederland krijgen alle kinderen en jongeren tot 18 jaar de mogelijkheid om gevaccineerd te worden via het Rijksvaccinatieprogramma (RVP). Het RVP is een collectief preventieprogramma dat sinds 1957 door de overheid wordt aangeboden met als doel het voorkomen van ziekte, complicaties en sterfte door middel van vaccinaties.

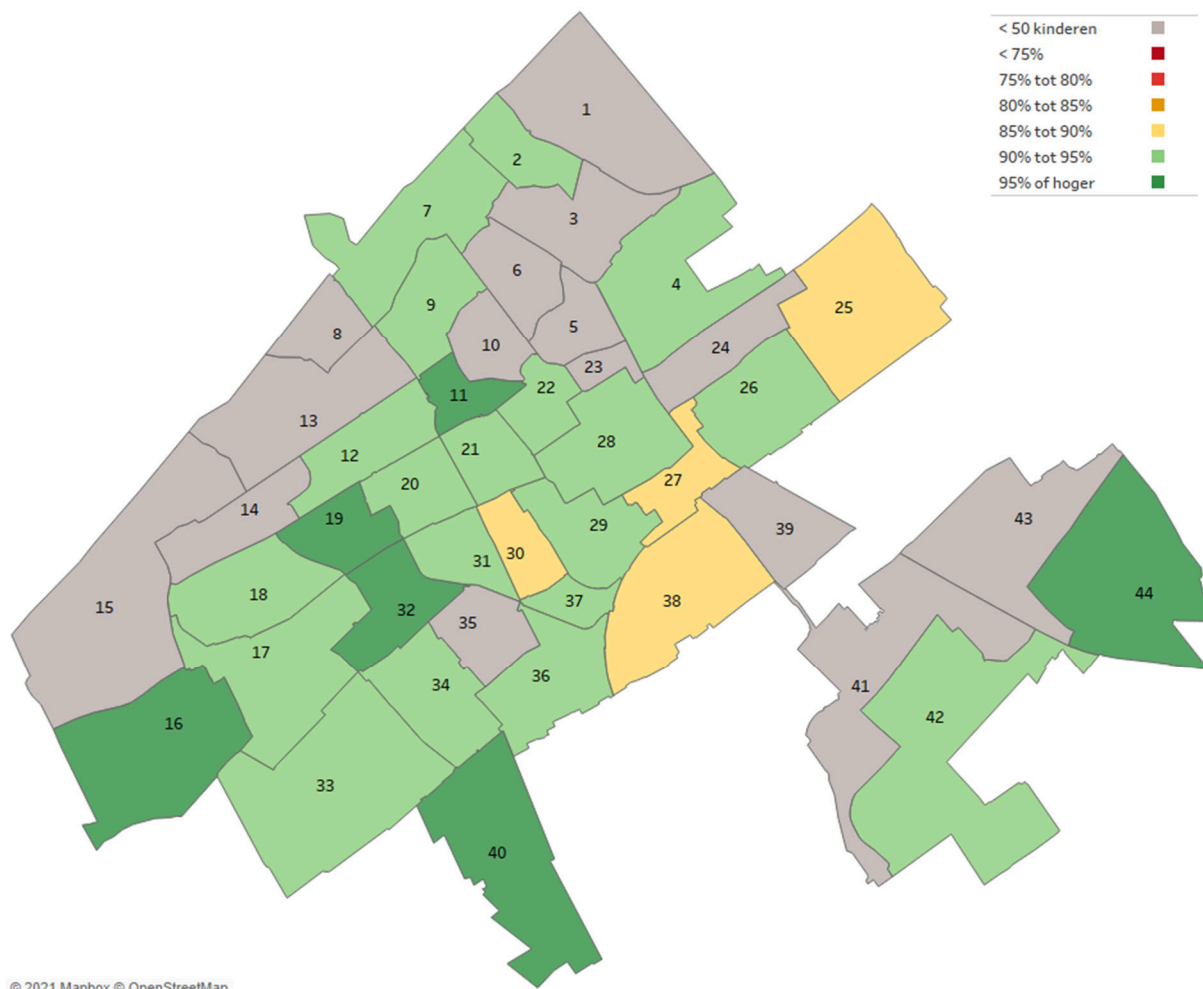
De vaccinaties van het RVP bieden bescherming tegen twaalf infectieziekten: difterie, kinkhoest, tetanus, polio (samen 'DKTP' genoemd), bof, mazelen, rode hond (samen 'BMR' genoemd), Haemophilus influenzae type b (Hib), hepatitis B (HepB), meningokokken C/ACWY (MenC/ACWY vaccinatie), pneumokokkenziekte (Pneu) en baarmoederhalskanker veroorzaakt door Humaan papillomavirus (HPV). Deze vaccinaties worden vanaf de leeftijd van 2 maanden op vastgestelde momenten gegeven. Eind 2019 is de vaccinatie tegen kinkhoest voor zwangere vrouwen opgenomen in het RVP.

Na de (licht) dalende trend van de afgelopen jaren, zien we nu dat de vaccinatiegraad in Nederland voor het eerst weer (licht) is toegenomen. Wanneer veel mensen zijn ingeënt tegen een infectieziekte, komt deze ziekte minder vaak voor (groepsbescherming). Ook kwetsbare en niet-ingeeënte mensen lopen daardoor minder risico de ziekte te krijgen. De doelstelling van het Global Vaccine Action Plan (GVAP) van het WHO is om te komen tot een nationale vaccinatiegraad van minimaal 90% voor alle vaccinaties. Voor de eliminatie van mazelen ligt de WHO-norm voor de BMR-vaccinatie op 95%.

In Den Haag ligt de vaccinatiegraad lager dan in Nederland. Hoewel er in 2018 landelijk een stabilisatie van de dalende vaccinatiegraad zichtbaar was, bleef er in Den Haag sprake van een verdere daling. Inzicht in factoren die een verband laten zien met de vaccinatiegraad kunnen aangrijpingspunten opleveren voor een gerichte aanpak om de vaccinatiegraad te verhogen. Een eerste stap is het in kaart brengen van wijkverschillen en verschillen naar migratieachtergrond in de vaccinatiegraad.

In 2019 is er een eerste verkennende rapportage verschenen waaruit bleek dat er flinke verschillen te zien zijn in de vaccinatiegraad tussen de diverse wijken in Den Haag. In 2020 is het onderzoek herhaald en konden de cijfers op een meer nauwkeurige manier worden berekend. Het bleek toen dat de vaccinatiegraad licht gestegen was, maar door de verschillende manier van het berekenen van de vaccinatiegraad ten opzichte van het jaar ervoor, moest deze vergelijking worden genuanceerd. De huidige rapportage hanteert dezelfde berekening als de vorige rapportage, uitgebracht in 2020, waardoor de cijfers nu beter te vergelijken zijn.

Vaccinatiegraad DKTP zuigelingen per wijk, verslagjaar 2021

© 2021 Mapbox © OpenStreetMap

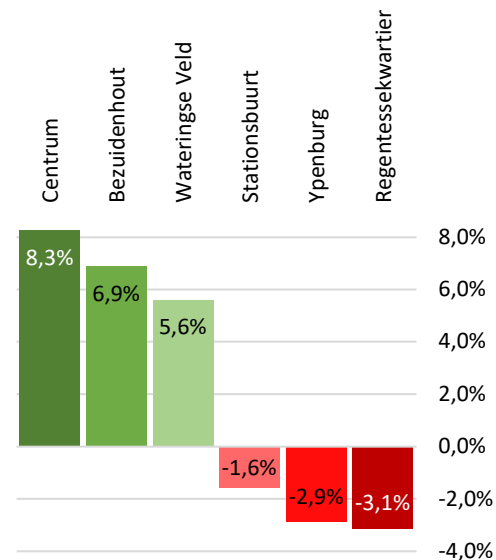
1. Oostduinen – 2. Belgisch Park – 3. Westbroekpark/Duttendel – 4. Benoordenhout – 5. Archipelbuurt – 6. Van Stolkpark en Scheveningse Bos
 7. Scheveningen – 8. Duindorp – 9. Geuzen- en Statenkwartier – 10. Zorgvliet – 11. Duinoord – 12. Bomen- en Bloemenbuurt – 13. Vogelwijk
 14. Bohemen, Meer en Bos – 15. Kijkduin en Ockenburgh – 16. Kraayenstein en Vroondaal – 17. Loosduinen – 18. Waldeck – 19. Vruchtenbuurt
 20. Valkenboskwartier – 21. Regentessekwartier – 22. Zeeheldenkwartier – 23. Willemspark – 24. Haagse Bos – 25. Mariahoeve en Marlot – 26. Bezuidenhout
 27. Stationsbuurt – 28. Centrum – 29. Schildersbuurt – 30. Transvaalkwartier – 31. Rustenburg en Oostbroek – 32. Leyenburg – 33. Bouwlust/Vrederust
 34. Morgenstond – 35. Zuiderpark – 36. Moerwijk – 37. Groente- en Fruitmarkt – 38. Laakkwartier en Spoorwijk – 39. Binckhorst – 40. Wateringseveld
 41. Hoornwijk – 42. Ypenburg – 43. Forepark – 44. Leidschenveen

Den Haag			
Cohort zuigelingen	Aantal gevaccineerd	Vaccinatiegraad verslagjr. 2021	Vaccinatiegraad verslagjr. 2020
5.855	5.403	92,3%	91,1%

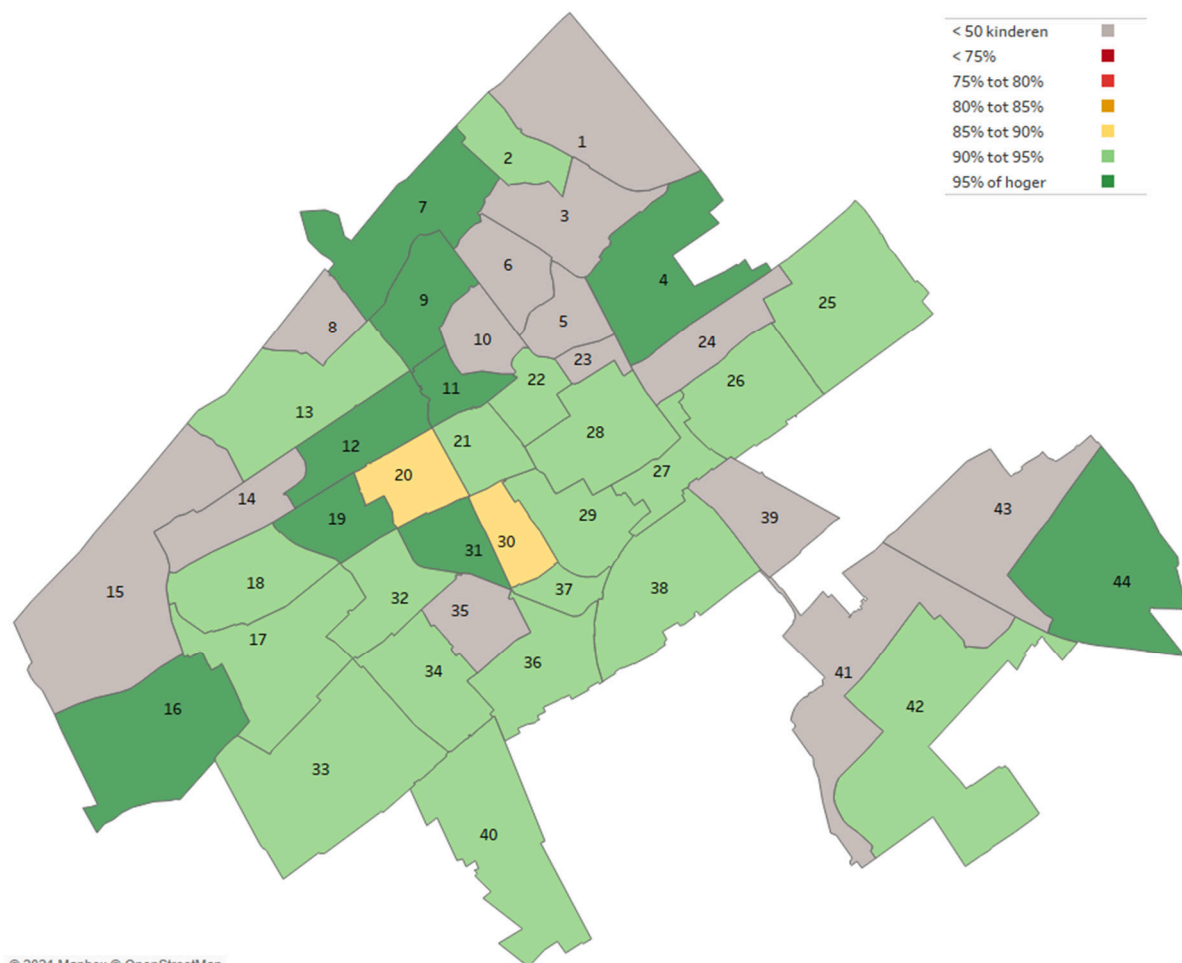
Wijken met een (relatief) lage vaccinatiegraad

- Transvaalkwartier (30)
- Laakkwartier en Spoorwijk (38)
- Stationsbuurt (27)
- Mariahoeve en Marlot (25)
- Schildersbuurt (29): heeft een vaccinatiegraad van 90,0 % maar er zijn veel zuigelingen (390) en daardoor ook vrij veel ongevaccineerde zuigelingen.

Grootste toe/afname in vergelijking met vorig jaar

Vaccinatiegraad BMR zuigelingen per wijk, verslagjaar 2021

© 2021 Mapbox © OpenStreetMap

1. Oostduinen - 2. Belgisch Park - 3. Westbroekpark/Duttendel - 4. Benoordenhout - 5. Archipelbuurt - 6. Van Stolkpark en Scheveningse Bos
 7. Scheveningen - 8. Duindorp - 9. Geuzen- en Statenkwartier - 10. Zorgvliet - 11. Duinoord - 12. Bomen- en Bloemenbuurt - 13. Vogelwijk
 14. Bohemen, Meer en Bos - 15. Kijkduin en Ockenburgh - 16. Kraayenstein en Vroondaal - 17. Loosduinen - 18. Waldeck - 19. Vruchtenbuurt
 20. Valkenboskwartier - 21. Regentessekwartier - 22. Zeeheldenkwartier - 23. Willemspark - 24. Haagse Bos - 25. Mariahoeve en Marlot - 26. Bezuidenhout
 27. Stationsbuurt - 28. Centrum - 29. Schildersbuurt - 30. Transvaalkwartier - 31. Rustenburg en Oostbroek - 32. Leyenburg - 33. Bouwlust/Vrederust
 34. Morgenstond - 35. Zuiderpark - 36. Moerwijk - 37. Groente- en Fruitmarkt - 38. Laakkwartier en Spoorwijk - 39. Binckhorst - 40. Wateringseveld
 41. Hoornwijk - 42. Ypenburg - 43. Forepark - 44. Leidschenveen

Den Haag			
Cohort zuigelingen	Aantal gevaccineerd	Vaccinatiegraad verslagjr. 2021	Vaccinatiegraad verslagjr. 2020
5.855	5.439	92,9%	92,8%

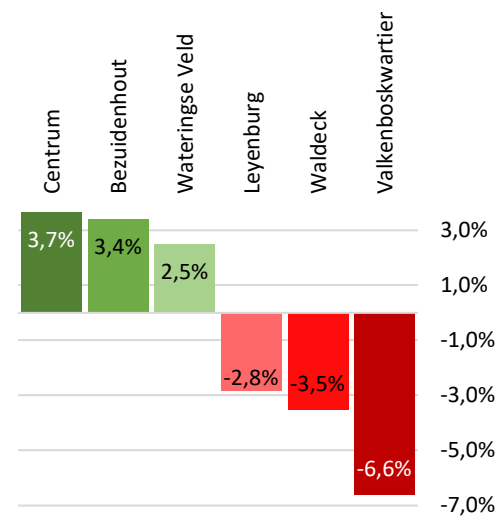
Wijken met een (relatief) lage vaccinatiegraad

- Valkenboskwartier (20)
- Transvaalkwartier (30)
- Schildersbuurt (29): heeft een vaccinatiegraad van 90,0 % maar er zijn veel zuigelingen (390) en daardoor ook vrij veel ongevaccineerde zuigelingen.

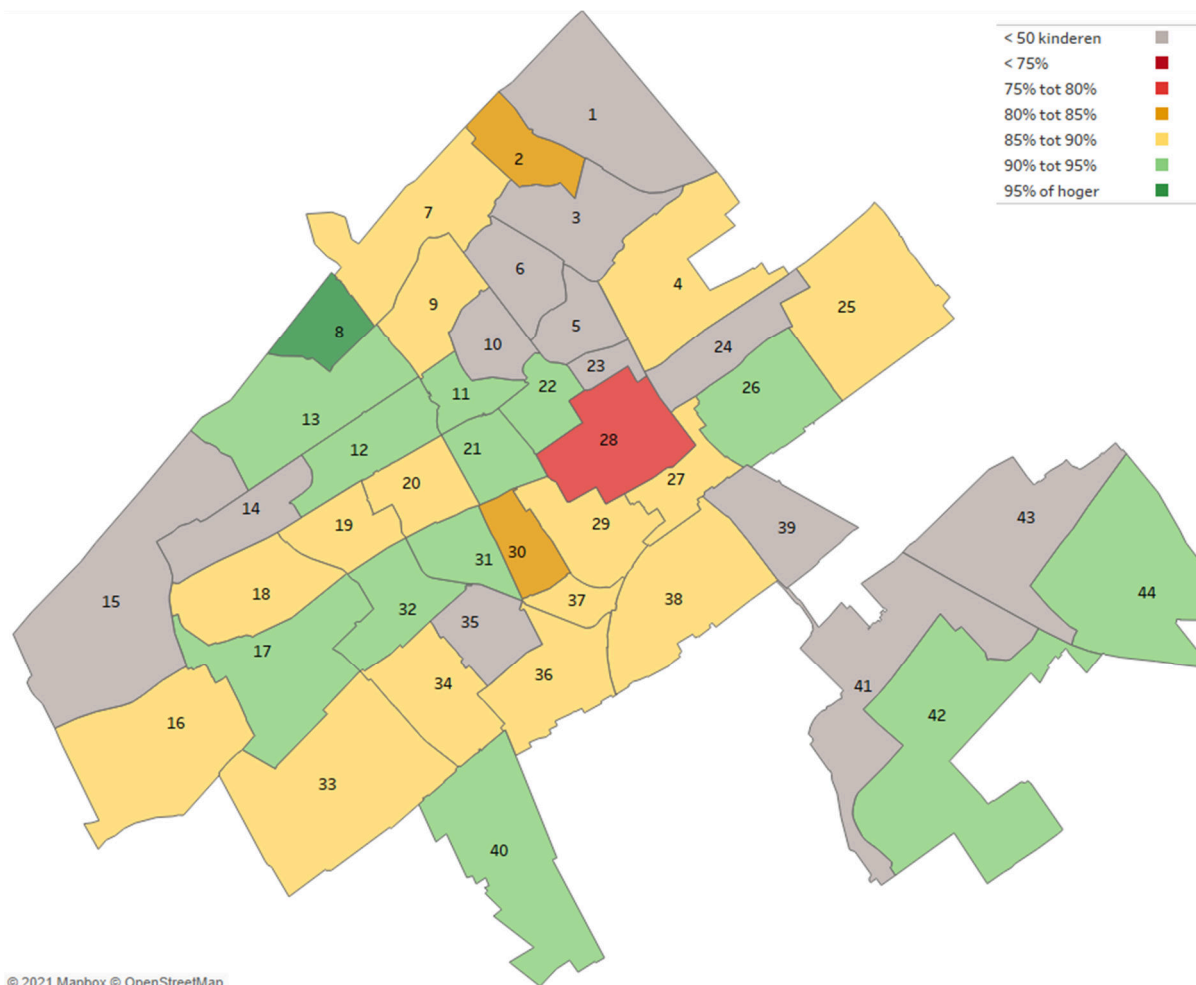
Wijken met een lage vaccinatiegraad en veel zuigelingen (> 400)

- Laakkwartier en Spoorwijk (38)
- Bouwlust/Vrederust (33)

Grootste toe/afname in vergelijking met vorig jaar

Vaccinatiegraad DKTP kleuters per wijk, verslagjaar 2021

© 2021 Mapbox © OpenStreetMap

1. Oostduinen – 2. Belgisch Park – 3. Westbroekpark/Duttendel – 4. Benoordenhout – 5. Archipelbuurt – 6. Van Stolkpark en Scheveningse Bos
 7. Scheveningen – 8. Duindorp – 9. Geuzen- en Statenkwartier – 10. Zorgvliet – 11. Duinoord – 12. Bomen- en Bloemenbuurt – 13. Vogelwijk
 14. Bohemen, Meer en Bos – 15. Kijkduin en Ockenburgh – 16. Kraayenstein en Vroondaal – 17. Loosduinen – 18. Waldeck – 19. Vruchtenbuurt
 20. Valkenboskwartier – 21. Regentessekwartier – 22. Zeeheldenkwartier – 23. Willemspark – 24. Haagse Bos – 25. Mariahoeve en Marlot – 26. Bezuidenhout
 27. Stationsbuurt – 28. Centrum – 29. Schildersbuurt – 30. Transvaalkwartier – 31. Rustenburg en Oostbroek – 32. Leyenburg – 33. Bouwlust/Vrederust
 34. Morgenstond – 35. Zuiderpark – 36. Moerwijk – 37. Groente- en Fruitmarkt – 38. Laakkwartier en Spoorwijk – 39. Binckhorst – 40. Wateringseveld
 41. Hoornwijk – 42. Ypenburg – 43. Forepark – 44. Leidschenveen

Den Haag			
Cohort kleuters	Aantal gevaccineerd	Vaccinatiegraad verslagjr. 2021	Vaccinatiegraad verslagjr. 2020
5.995	5.343	89,1%	↓ 90,0%

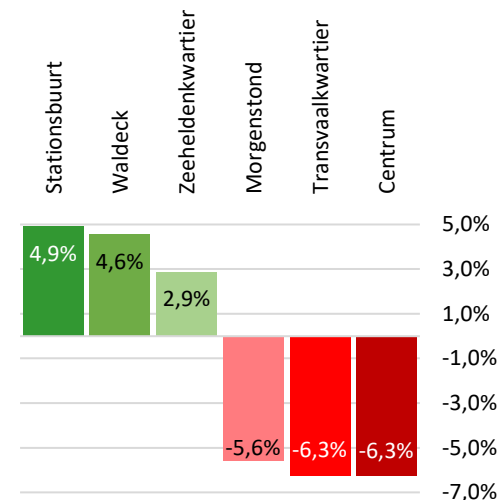
Wijken met een zeer lage vaccinatiegraad

- Centrum (28)
- Transvaalkwartier (30)

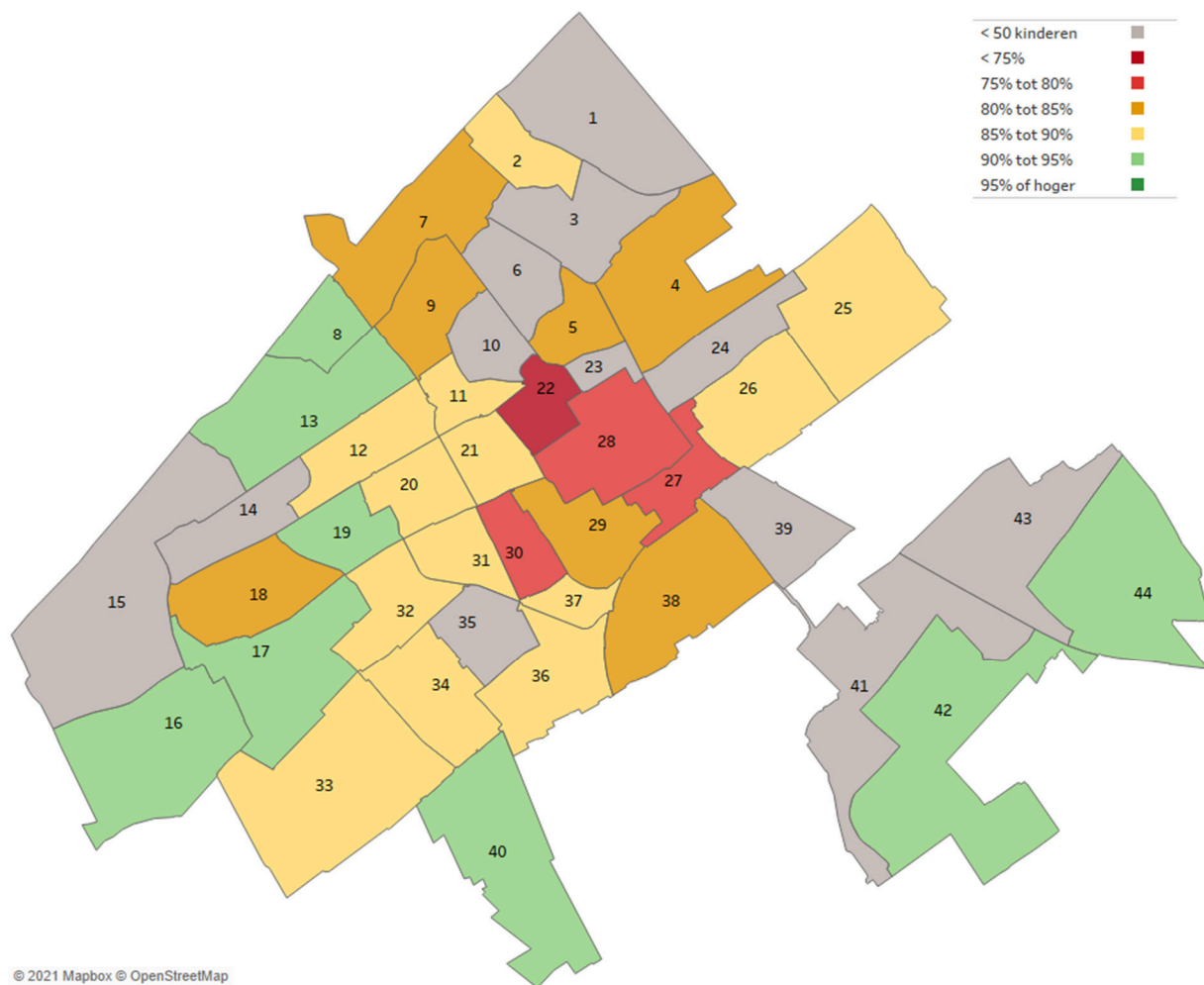
Wijken met een lage vaccinatiegraad en veel kleuters (> 350)

- Laakkwartier en Spoorwijk (38)
- Bouwlust/Vrederust (33)

Grootste toe/afname in vergelijking met vorig jaar

Vaccinatiegraad DTP schoolkinderen per wijk, verslagjaar 2021

© 2021 Mapbox © OpenStreetMap

1. Oostduinen - 2. Belgisch Park - 3. Westbroekpark/Duttendel - 4. Benoordenhout - 5. Archipelbuurt - 6. Van Stolkpark en Scheveningse Bos
 7. Scheveningen - 8. Duindorp - 9. Geuzen- en Statenkwartier - 10. Zorgvliet - 11. Duinoord - 12. Bomen- en Bloemenbuurt - 13. Vogelwijk
 14. Bohemen, Meer en Bos - 15. Kijkduin en Ockenburgh - 16. Kraayenstein en Vroondaal - 17. Loosduinen - 18. Waldeck - 19. Vruchtenbuurt
 20. Valkenboskwartier - 21. Regentessekwartier - 22. Zeeheldenkwartier - 23. Willemspark - 24. Haagse Bos - 25. Mariahoeve en Marlot - 26. Bezuidenhout
 27. Stationsbuurt - 28. Centrum - 29. Schildersbuurt - 30. Transvaalkwartier - 31. Rustenburg en Oostbroek - 32. Leyenburg - 33. Bouwlust/Vrederust
 34. Morgenstond - 35. Zuiderpark - 36. Moerwijk - 37. Groente- en Fruitmarkt - 38. Laakkwartier en Spoorwijk - 39. Binckhorst - 40. Wateringseveld
 41. Hoornwijk - 42. Ypenburg - 43. Forepark - 44. Leidschenveen

Den Haag			
Cohort Schoolkind	Aantal gevaccineerd	Vaccinatiegraad verslagjr. 2021	Vaccinatiegraad verslagjr. 2020
6.247	5.394	86,3%	↓ 87,1%

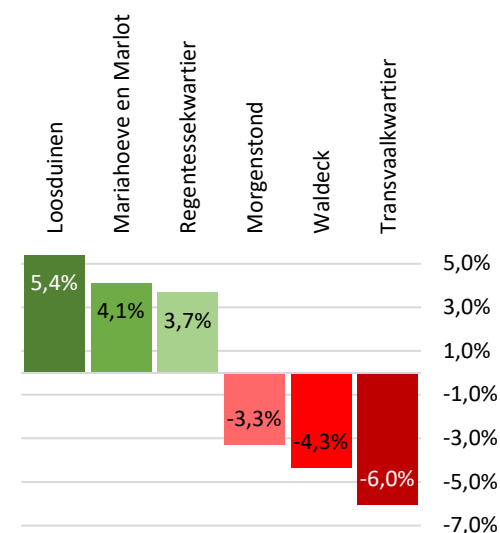
Wijken met een zeer lage vaccinatiegraad

- Centrum (28)
- Transvaalkwartier (30)
- Stationsbuurt (27)

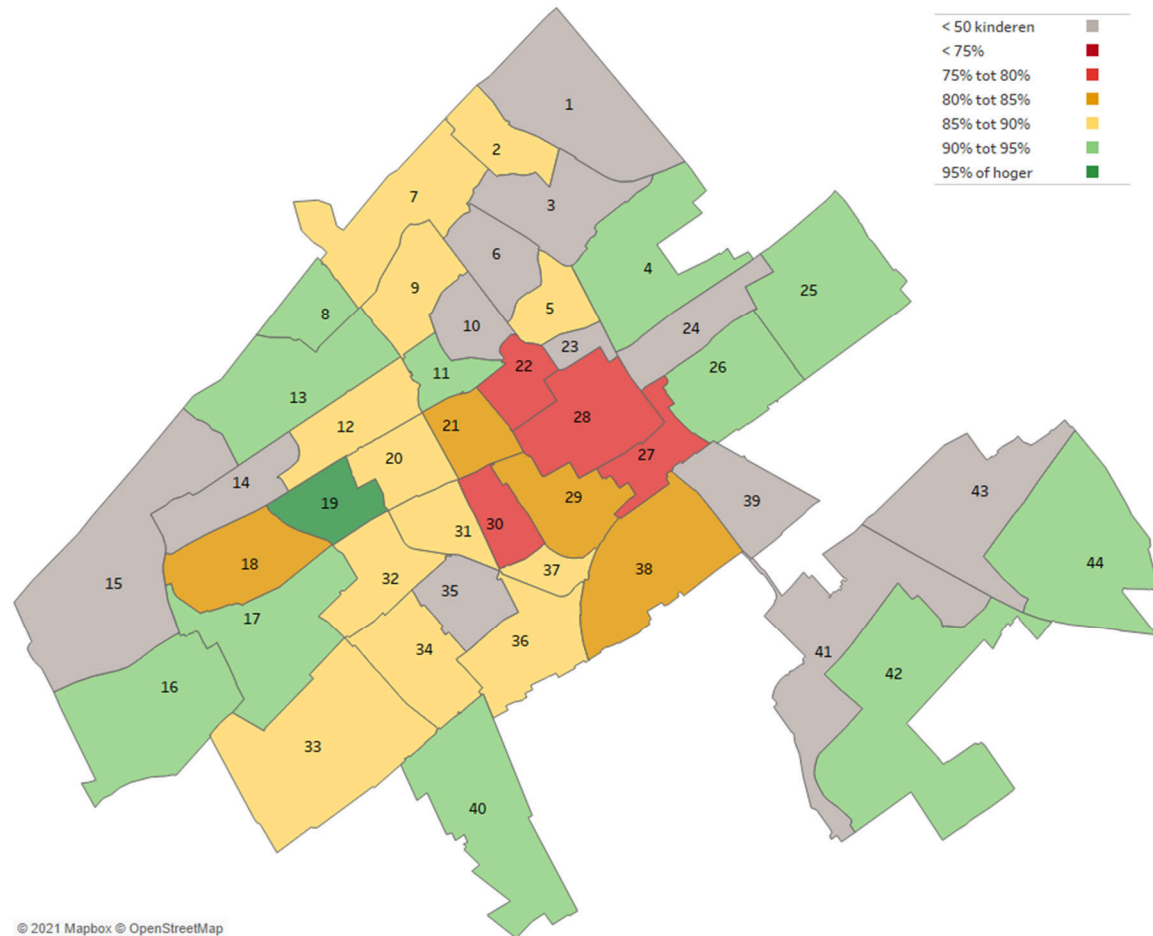
Wijken met een lage vaccinatiegraad en veel schoolkinderen (> 400)

- Schildersbuurt (28)
- Laakkwartier en Spoorwijk (38)

Grootste toe/afname in vergelijking met vorig jaar

Vaccinatiegraad BMR schoolkinderen per wijk, verslagjaar 2021

© 2021 Mapbox © OpenStreetMap

1. Oostduinen – 2. Belgisch Park – 3. Westbroekpark/Duttendel – 4. Benoordenhout – 5. Archipelbuurt – 6. Van Stolkpark en Scheveningse Bos
 7. Scheveningen – 8. Duindorp – 9. Geuzen- en Statenkwartier – 10. Zorgvliet – 11. Duinoord – 12. Bomen- en Bloemenbuurt – 13. Vogelwijk
 14. Bohemen, Meer en Bos – 15. Kijkduin en Ockenburgh – 16. Kraayenstein en Vroondaal – 17. Loosduinen – 18. Waldeck – 19. Vruchtenbuurt
 20. Valkenboskwartier – 21. Regentessekwartier – 22. Zeeheldenkwartier – 23. Willemspark – 24. Haagse Bos – 25. Mariahoeve en Marlot – 26. Bezuidenhout
 27. Stationsbuurt – 28. Centrum – 29. Schildersbuurt – 30. Transvaalkwartier – 31. Rustenburg en Oostbroek – 32. Leyenburg – 33. Bouwlust/Vrederust
 34. Morgenstond – 35. Zuiderpark – 36. Moerwijk – 37. Groente- en Fruitmarkt – 38. Laakkwartier en Spoorwijk – 39. Binckhorst – 40. Wateringseveld
 41. Hoornwijk – 42. Ypenburg – 43. Forepark – 44. Leidschenveen

Den Haag				
Cohort Schoolkind	Aantal gevaccineerd	Vaccinatiegraad verslagjr.2021	Vaccinatiegraad verslagjr.2020	
6.247	5.463	87,4%	87,8%	

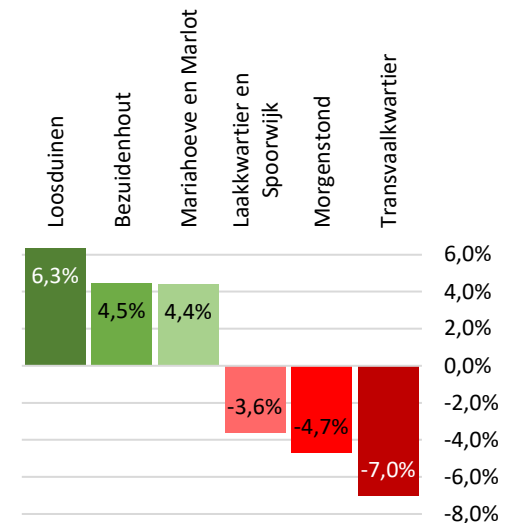
Wijken met een zeer lage vaccinatiegraad

- Transvaalkwartier (30)
- Centrum (28)
- Stationsbuurt (27)

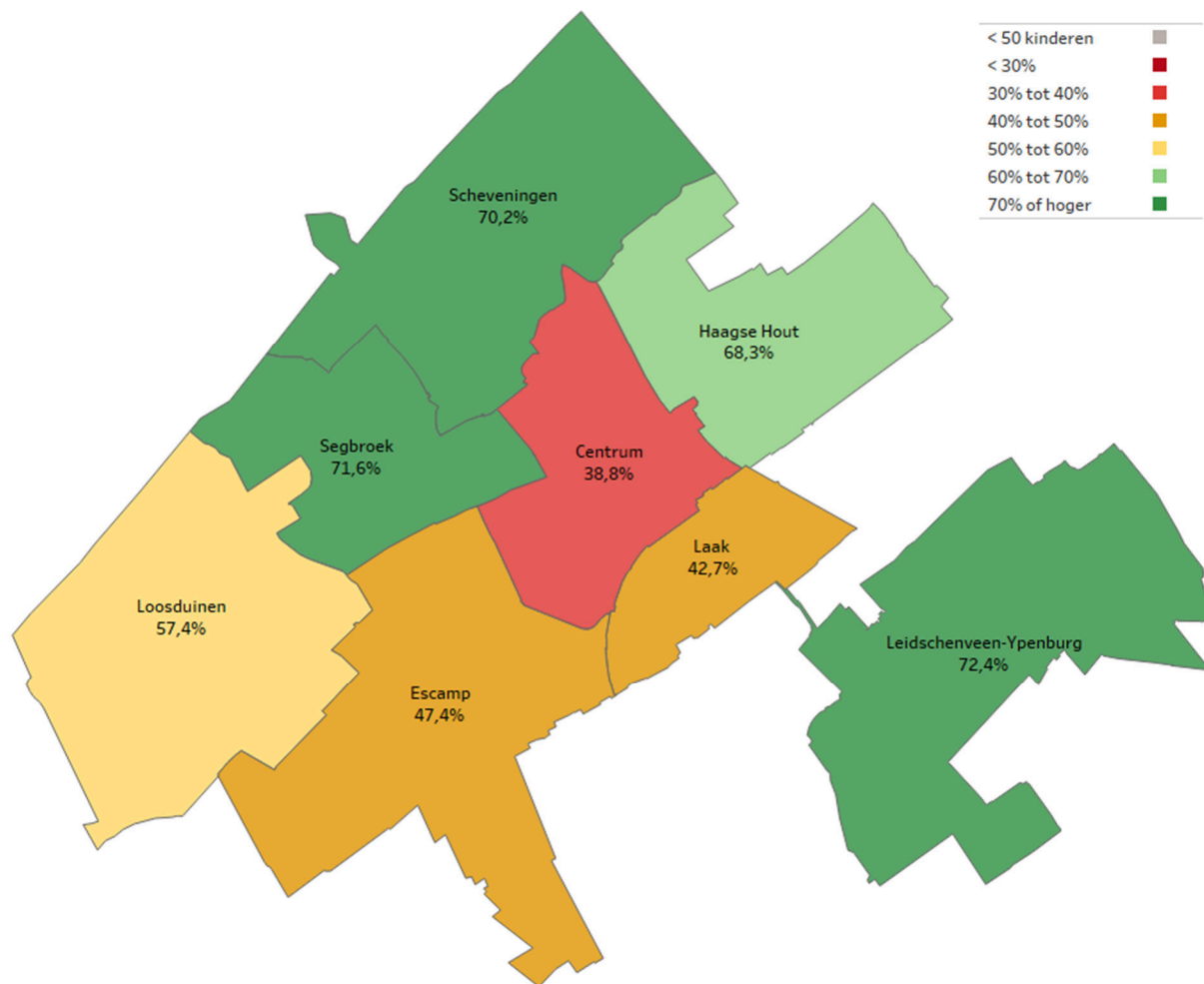
Wijken met een lage vaccinatiegraad en veel kinderen (>400)

- Schildersbuurt (29)
- Laakkwartier en Spoorwijk (38)

Grootste toe/afname in vergelijking met vorig jaar

Vaccinatiegraad meisjes HPV per stadsdeel, verslagjaar 2021

Den Haag			
Cohort meisjes	Aantal gevaccineerd	Vaccinatiegraad verslagjr. 2021	Vaccinatiegraad verslagjr. 2020
2.950	1.668	56,5%	42,8%

Wegens privacyoverwegingen wordt alleen de vaccinatiegraad per wijk getoond wanneer 50 kinderen of meer in aanmerking kwamen voor de vaccinatie. Omdat voor HPV alleen meisjes van een bepaalde leeftijdsgroep in aanmerking komen, zijn de vaccinatiecijfers van veel wijken te laag om weer te geven. Daarom is voor de vaccinatiegraad van HPV een kaartje gemaakt op stadsdeelniveau.

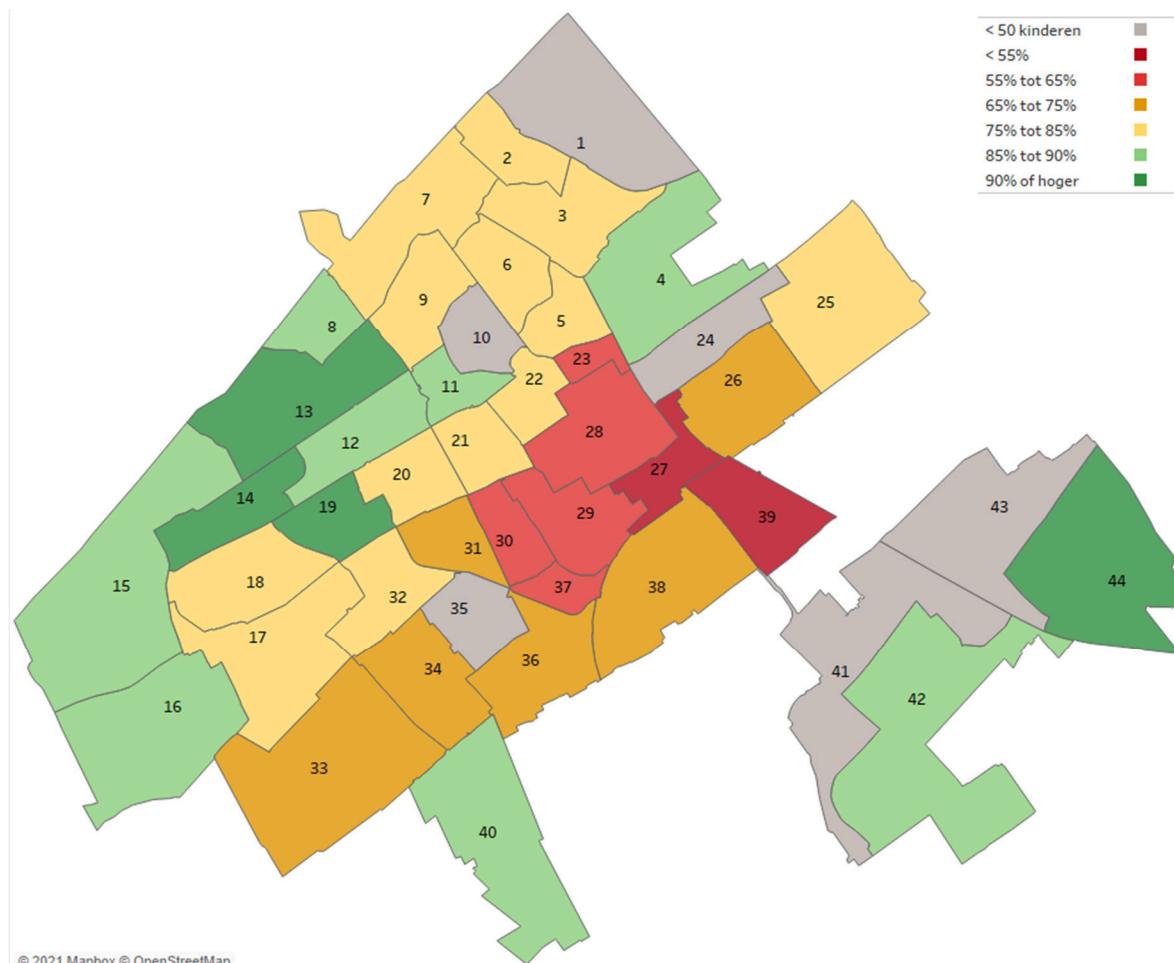
Stadsdelen met een lage vaccinatiegraad

- Centrum
- Laak
- Escamp

Grootste toe/afname in vergelijking met vorig jaar

De vaccinatiegraad is in elke stadsdeel toegenomen, in stadsdelen zonder achterstand is de toename groter dan in stadsdelen met achterstand.

Vaccinatiegraad adolescenten MenACWY per wijk, verslagjaar 2021

Den Haag			
Cohort Adolesc.	Aantal gevaccineerd	Vaccinatiegraad verslagjr.2021	Vaccinatiegraad verslagjr.2020
30.662	23.517	76,7%	76,7%

Het absolute aantal personen is zo hoog omdat alle adolescenten geboren in 2001 – 2005 zijn uitgenodigd, in tegenstelling tot de andere vaccinaties waar maar één geboortjaar wordt uitgenodigd.

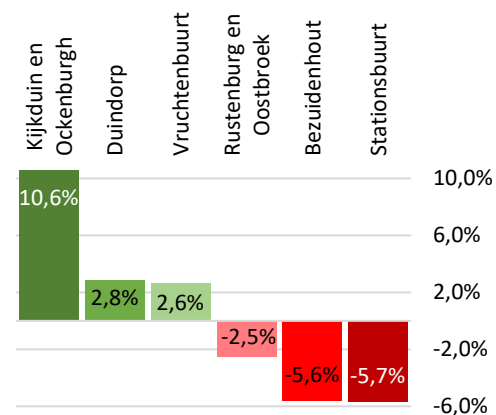
Wijken met een zeer lage vaccinatiegraad en veel adolescenten

- Schildersbuurt (29)
- Transvaalkwartier (30)
- Laakkwartier en Spoorwijk (38)

Wijken met een lage vaccinatiegraad

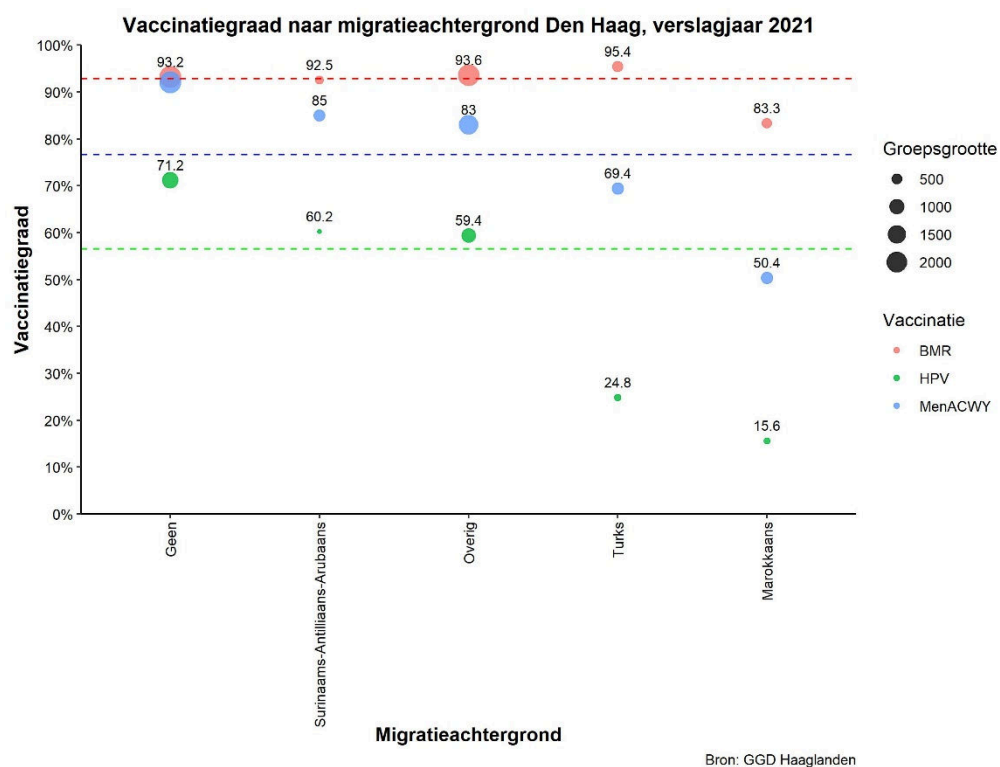
- Stationsbuurt (27)
- Groente- en Fruitmarkt (37)
- Centrum (28)

Grootste toe/afname in vergelijking met vorig jaar

1. Oostduinen – 2. Belgisch Park – 3. Westbroekpark/Duttendel – 4. Benoordenhout – 5. Archipelbuurt – 6. Van Stolkpark en Scheveningse Bos
 7. Scheveningen – 8. Duindorp – 9. Geuzen- en Statenkwartier – 10. Zorgvliet – 11. Duinoord – 12. Bomen- en Bloemenbuurt – 13. Vogelwijk
 14. Bohemen, Meer en Bos – 15. Kijkduin en Ockenburgh – 16. Kraayenstein en Vroondaal – 17. Loosduinen – 18. Waldeck – 19. Vruchtenbuurt
 20. Valkenboskwartier – 21. Regentessekwartier – 22. Zeeheldenkwartier – 23. Willemspark – 24. Haagse Bos – 25. Mariahoeve en Marlot – 26. Bezuidenhout
 27. Stationsbuurt – 28. Centrum – 29. Schildersbuurt – 30. Transvaalkwartier – 31. Rustenburg en Oostbroek – 32. Leyenburg – 33. Bouwlust/Vrederust
 34. Morgenstond – 35. Zuiderpark – 36. Moerwijk – 37. Groente- en Fruitmarkt – 38. Laakkwartier en Spoorwijk – 39. Binckhorst – 40. Wateringseveld
 41. Hoornwijk – 42. Ypenburg – 43. Forepark – 44. Leidschenveen

Vaccinatiegraad naar migratieachtergrond

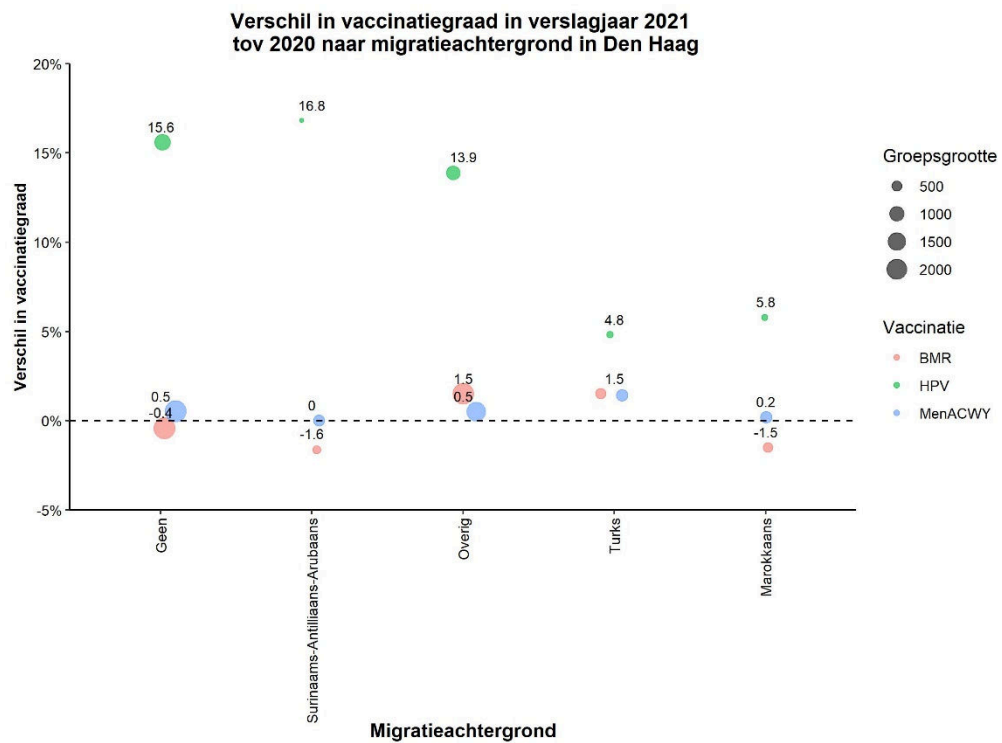

De groep zonder migratieachtergrond had, gemiddeld genomen over de BMR-2 jarigen, HPV en MenACWY vaccinatie, de hoogste vaccinatiegraad in Den Haag (in verslagjaar 2021). De vaccinatiegraad lag (ver) boven het Haagse gemiddelde voor de drie vaccinaties, wat zichtbaar is als de gekleurde stippellijn.

Mensen met een Turkse of Marokkaanse migratieachtergrond hadden gemiddeld genomen de laagste vaccinatiegraad in Den Haag. Dit ondanks het feit dat zuigelingen met een Turkse migratieachtergrond een erg hoge vaccinatiegraad van 95,4% lieten zien. Met name de erg lage vaccinatiegraad bij de adolescenten trekt het gemiddelde omlaag.

Vergelijking vorig jaar

Met name voor HPV is een forse stijging in vaccinatiegraad zichtbaar in vergelijking met het jaar ervoor (zie onderstaande figuur). Dit is zichtbaar in de grafiek omdat het voor alle groepen een positieve waarde heeft en ver boven de gestippelde nullijn zit. De groep zonder migratieachtergrond laat gemiddeld de grootste stijging zien in vaccinatiegraad, gevolgd door de groep met Antilliaanse, Arubaans of Surinaamse migratieachtergrond, hoewel het hier een relatief kleine groep betreft. De groep met een Turkse of Marokkaanse migratieachtergrond laat gemiddeld genomen de laagste stijging in vaccinatiegraad ten opzichte van het jaar ervoor.

Bron: GGD Haaglanden

Beschouwing

Vaccinatiegraad in Den Haag

De vaccinatiegraad onder de zuigelingen is ten opzichte van vorig jaar licht gestegen. Voor de kleuters en schoolkinderen is vaccinatiegraad in Den Haag iets afgenomen. Voor HPV is de vaccinatiegraad flink gestegen, voor MenACWY is de vaccinatiegraad gelijk gebleven.

Wat verder opvalt is de dalende vaccinatiegraad wanneer de leeftijd stijgt: onder zuigelingen is de vaccinatiegraad veruit het hoogst, bij de schoolkinderen ligt de vaccinatiegraad lager. Dit is ook te zien aan het kleurverloop in het rapport, aan het begin is groen de meest voorkomende kleur in de figuren, bij de schoolkinderen zijn er slechts enkele lichtgroene wijken, en komen geel en oranje het vaakst voor. Bij MenACWY is de legenda anders ingedeeld, waardoor er hier meer groene wijken zijn, ondanks de lagere vaccinatiegraad dan bij de zuigelingen.

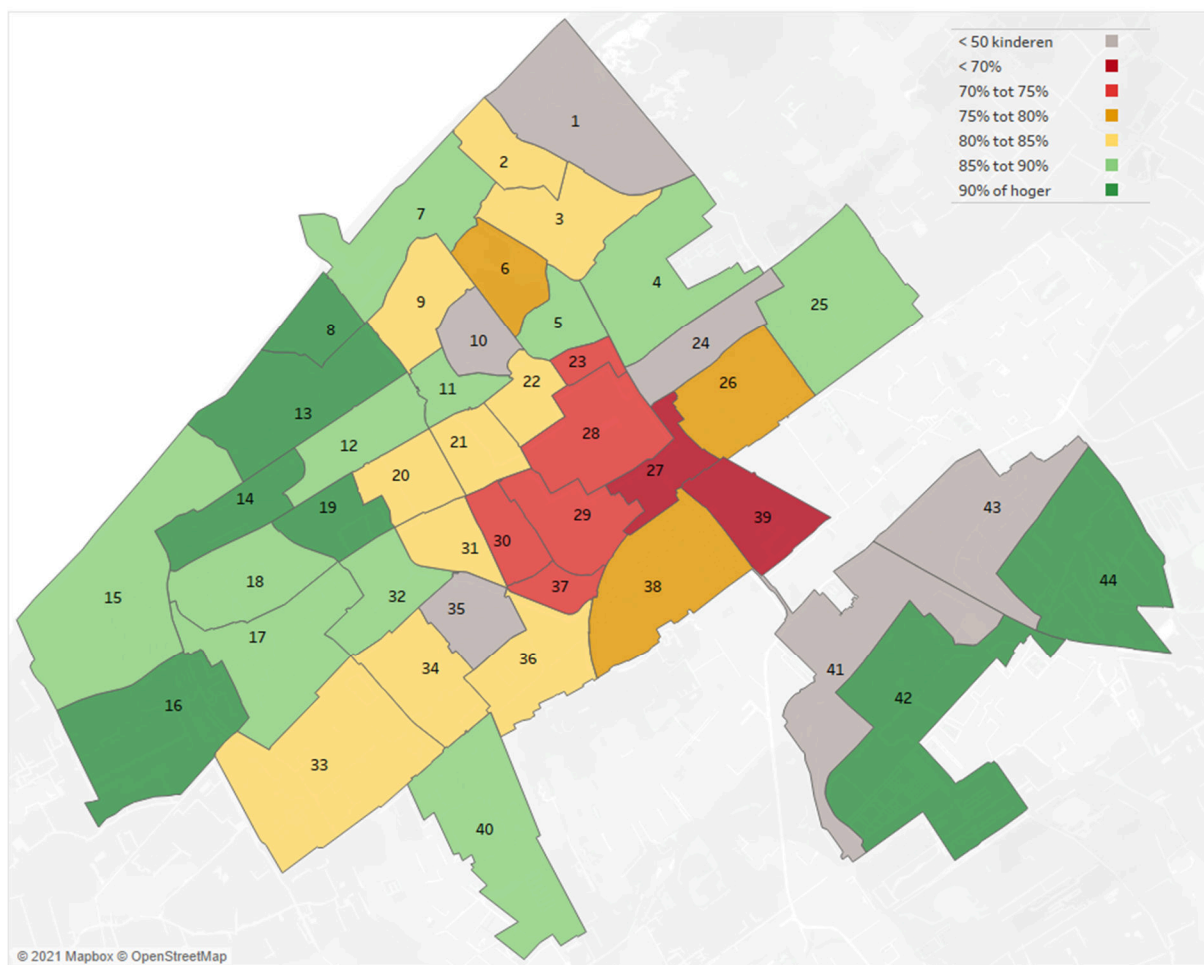
Gemiddelde vaccinatiegraad per wijk

In deze rapportage is per vaccinatie de vaccinatiegraad in de Haagse wijken weergegeven. Per vaccinatie kunnen de resultaten per wijk erg verschillen: er zijn wijken die op de ene vaccinatie een hoge vaccinatiegraad behalen, terwijl de vaccinatiegraad voor andere vaccinaties in dezelfde wijk lager ligt.

Om een beeld te krijgen van de wijken die gemiddeld genomen een hoge vaccinatiegraad laten zien en van de wijken die meer aandacht nodig hebben, is er voor alle vaccinaties een gemiddelde vaccinatiegraad berekend. De HPV-vaccinatie is bij deze berekening bij buiten beschouwing gelaten, omdat er bij HPV in meerdere wijken erg lage aantallen adolescenten waren die in aanmerking kwamen waren. Dit zou het gemiddelde kunnen vertekenen. Het gemiddelde is vervolgens berekend door per wijk alle kinderen uit de verschillende cohorten die in aanmerking kwamen voor de zes vaccinaties op te tellen. Vervolgens werden per wijk alle kinderen die een vaccinatie hadden ontvangen opgeteld. Zodoende werd de vaccinatiegraad per wijk berekend voor alle zes de vaccinaties. De gemiddelde vaccinatiegraad per wijk is te zien in de figuur op de volgende pagina.

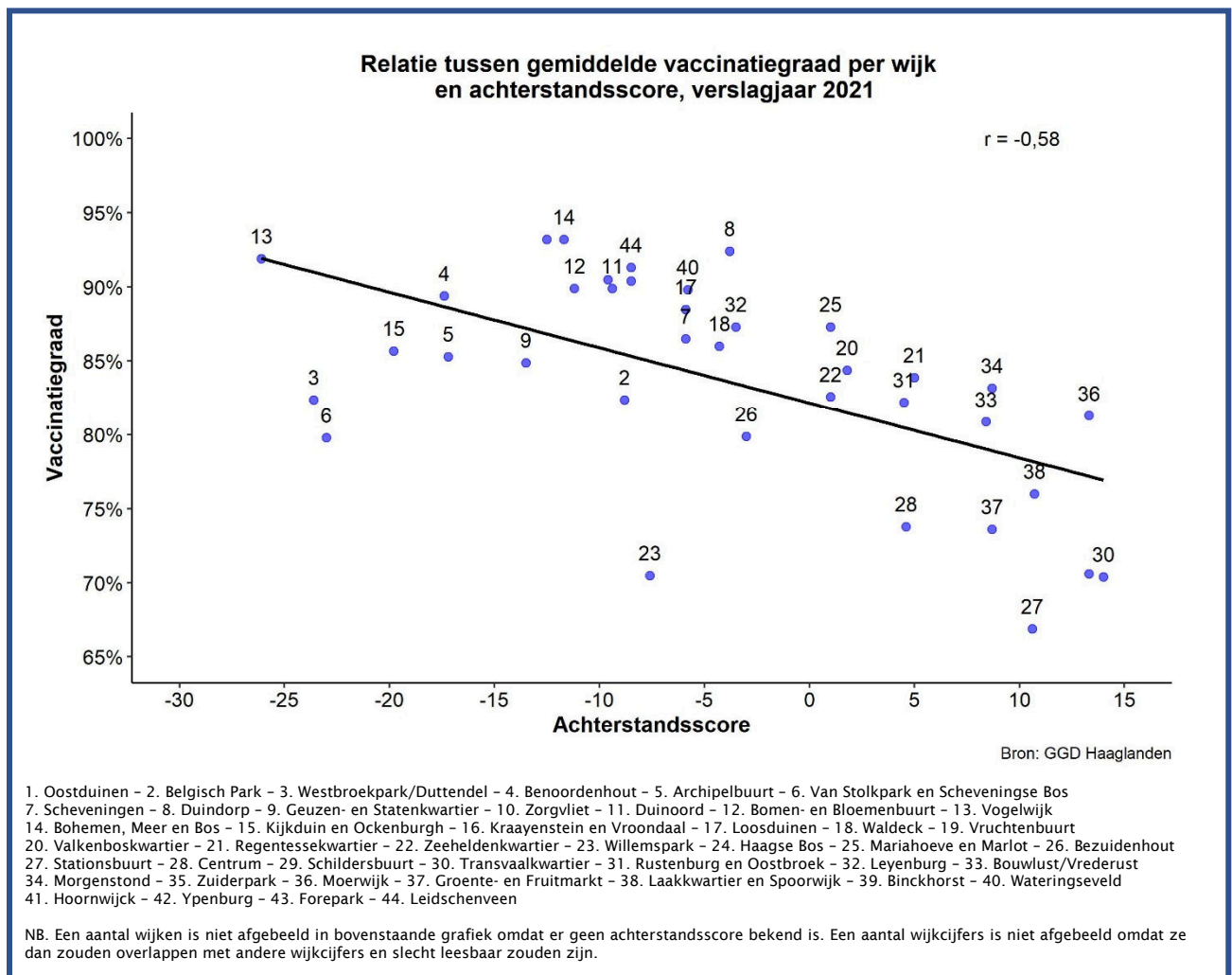
Wijken die gemiddeld op alle zes de vaccinaties een hoge vaccinatiegraad laten zien zijn de Vruchtenbuurt, Vogelwijk, Leidschenveen, Kraayenstein en Vroondaal en Ypenburg. Dit zijn dezelfde wijken die in de rapportage vorig jaar ook de hoogste gemiddelde vaccinatiegraad lieten zien. Kenmerkend aan deze wijken is dat dit allen wijken zijn met weinig achterstand (een negatieve achterstandsscore), ongeveer twee derde van de inwoners heeft een Nederlandse afkomst en het percentage dat een laag opleidingsniveau heeft ligt rond een kwart of lager (zie Tabel 1).

Wijken die gemiddeld op alle zes de vaccinaties een lage vaccinatiegraad laten zien zijn de Stationsbuurt, Transvaalkwartier, Schildersbuurt, Groente- en Fruitmarkt en Centrum. Kenmerkend voor deze wijken is dat ze allemaal in het stadsdeel Centrum liggen, wat goed te zien is in de clustering van rode wijken in de figuur. Ook hebben deze wijken relatief veel achterstand (een positieve achterstandsscore). In deze wijken (met uitzondering van de wijk Centrum) heeft ongeveer driekwart (of meer) van de inwoners een migratieachtergrond, het opleidingsniveau wisselt per wijk. Bovendien wonen er in deze wijken veel kinderen. Er is daardoor veel winst te behalen op het gebied van het verhogen van de vaccinatiegraad in Den Haag. De wijk Binckhorst valt ook op door de donkerrode kleur, maar omdat hier wonen maar relatief weinig kinderen waardoor de vaccinatiegraad makkelijk fluctueert.

1. Oostduinen - 2. Belgisch Park - 3. Westbroekpark/Duttendel - 4. Benoordenhout - 5. Archipelbuurt - 6. Van Stolkpark en Scheveningse Bos
 7. Scheveningen - 8. Duindorp - 9. Geuzen- en Statenkwartier - 10. Zorgvliet - 11. Duinoord - 12. Bomen- en Bloemenbuurt - 13. Vogelwijk
 14. Bohemen, Meer en Bos - 15. Kijkduin en Ockenburgh - 16. Kraayenstein en Vroondaal - 17. Loosduinen - 18. Waldeck - 19. Vruchtenbuurt
 20. Valkenboskwartier - 21. Regentessekwartier - 22. Zeeheldenkwartier - 23. Willemspark - 24. Haagse Bos - 25. Mariahoeve en Marlot - 26. Bezuidenhout
 27. Stationsbuurt - 28. Centrum - 29. Schildersbuurt - 30. Transvaalkwartier - 31. Rustenburg en Oostbroek - 32. Leyenburg - 33. Bouwlust/Vrederust
 34. Morgenstond - 35. Zuiderpark - 36. Moerwijk - 37. Groente- en Fruitmarkt - 38. Laakkwartier en Spoorwijk - 39. Binckhorst - 40. Wateringseveld
 41. Hoornwijk - 42. Ypenburg - 43. Forepark - 44. Leidschenveen

Er is een correlatie tussen achterstandsscore en gemiddelde vaccinatiegraad per wijk berekend om de samenhang tussen deze twee variabelen verder te onderzoeken. Hierbij werd een negatieve correlatie van -0,58 berekend, wat wordt gezien als een sterke samenhang. Een hogere achterstandsscore hangt in Den Haag dus sterk samen met een lagere gemiddelde vaccinatiegraad.

Verder valt op dat kinderen zonder migratieachtergrond vrijwel altijd een hogere vaccinatiegraad laten zien voor BMR-2 jarigen, HPV en MenACWY in vergelijking met kinderen met een migratieachtergrond. Hierbij valt met name op dat adolescenten met een Turkse of Marokkaanse migratieachtergrond een erg lage vaccinatiegraad laten zien op HPV en MenACWY, en dat zuigelingen met een Marokkaanse migratieachtergrond ook een lage vaccinatiegraad laten zien voor BMR.

Over de breedte is er in Den Haag dus een stijging in vaccinatiegraad zichtbaar. Wat hierin opvalt is de achterblijvende vaccinatiegraad in wijken met achterstand en bevolkingsgroepen met een migratieachtergrond. In deze wijken/groepen is de stijging van de vaccinatiegraad relatief laag, de grootste stijging is te zien in wijken en groepen die het al relatief goed deden qua vaccinatiegraad. Eenzelfde patroon, waarin de stijging in vaccinatiegraad vooral wordt gedreven door de wijken/groepen die het al relatief goed deden, is in alle G4 steden zichtbaar.

Bovenstaande wil niet zeggen dat wijken met veel achterstand per definitie een lagere vaccinatiegraad laten zien. Morgenstond, Regentessekwartier en Valkenboskwartier (wijken met (lichte) achterstand) behoren bijvoorbeeld niet tot de 10 wijken met gemiddeld de laagste vaccinatiegraad: deze wijken scoren namelijk boven het Haagse gemiddelde. Daarentegen zijn er ook wijken met weinig achterstand die een lage vaccinatiegraad hebben, zoals bijvoorbeeld Archipelbuurt, Belgisch Park en Geuzen- en Statenkwartier. Mogelijk kan de lage vaccinatiegraad in deze wijken verklaard worden door het hoge aantal expats in deze wijken, die een eigen vaccinatieschema buiten het reguliere Nederlands vaccinatieprogramma om kunnen volgen en daardoor mogelijk wel zijn ingeënt maar niet geregistreerd staan als gevaccineerd bij het RIVM.

In Tabel 1 staan de kenmerken van een aantal wijken met een hoge en lage vaccinatiegraad beschreven. Hoewel deze factoren met name beschrijvend zijn bedoeld om de verschillen tussen de wijken te schetsen, lijkt een deel van de verklaring van de relatief lage vaccinatiegraad in een aantal van de achterstandswijken het relatief hoge aantal inwoners met een migratieachtergrond. Zoals vermeld in dit rapport hebben kinderen zonder migratieachtergrond vaak een hogere vaccinatiegraad dan kinderen met een migratieachtergrond. Deze cijfers geven echt geen inzicht in waarom de kinderen niet zijn gevaccineerd.

Daarnaast is de beschrijving van de wijken in Tabel 1 niet volledig. Zo zijn er bijvoorbeeld geen gegevens bekend over taalniveau, digitale vaardigheden of geloofs- of levensovertuiging, factoren die mogelijk ook een rol spelen in het wel of niet laten vaccineren. Verder onderzoek zal nodig zijn om te kunnen verklaren waarom bepaalde wijken het op vaccinatiegebied beter doen dan andere wijken en welke factoren hierop van invloed zijn. Later dit jaar verschijnt vanuit de GGD een adviesrapport met daarin enkele aanbevelingen over hoe de vaccinatiegraad binnen het Rijksvaccinatieprogramma in Den Haag gericht zou kunnen worden verhoogd. Hierin wordt ook de huidige rapportage meegenomen, aangevuld met inzichten uit de literatuur, van professionals en uit de vaccinatiecampagne voor COVID-19.

Tabel 1: Kenmerken van wijken met hoge of lage vaccinatiegraad

	Jongeren	Migratieachtergrond					Opleidingsniveau			Achterstands-score*
Wijken met gemiddelde hoogste vaccinatiegraad		Turks	Marokkaans	Antilliaans	Surinaams	NL	Laag	Midden	Hoog	
Vruchtenbuurt	23,1%	0,8%	0,3%	1,1%	2,4%	72,8%	16%	34%	50%	-12,5
Vogelwijk	30,6%	0,3%	x	0,4%	1,0%	71,8%	12%	21%	67%	-26,1
Leidschenveen	31,1%	3,5%	4,4%	1,9%	11,4%	56,1%	27%	36%	37%	-8,5
Kraayenstein en Vroondaal	22,3%	2,0%	1,4%	1,3%	4,1%	67,7%	22%	39%	38%	-9,6
Ypenburg	31,3%	4,2%	3,4%	2,0%	10,2%	55,8%	27%	39%	34%	-8,5
Wijken met gemiddelde laagste vaccinatiegraad										
Schildersbuurt	28,0%	26,5%	21,4%	2,8%	15,1%	8,8%	55%	33%	12%	13,3
Transvaalkwartier	27,4%	26,2%	13,1%	1,7%	17,8%	6,9%	46%	29%	25%	14
Stationsbuurt	18,4%	4,9%	8,0%	9,7%	7,8%	27,7%	25%	35%	40%	10,6
Centrum	13,7%	2,9%	5,4%	3,7%	5,9%	40,4%	22%	35%	43%	4,6
Groente- en Fruitmarkt	28,9%	37,9%	8,1%	1,6%	14,3%	10,1%	50%	38%	13%	8,7
Laakkwartier en Spoorwijk	23,5%	8,0%	8,8%	5,2%	13,6%	22,2%	40%	41%	19%	10,7
Wijken met veel achterstand met een hogere vaccinatiegraad										
Morgenstond	23,3%	12,9%	12,5%	5,4%	10,8%	22,9%	41%	40%	19%	8,7
Regentessekwartier	17,8%	2,9%	3,3%	2,2%	9,8%	47,6%	19%	27%	54%	5
Valkenboskwartier	19,1%	2,4%	2,4%	2,1%	10,4%	48,3%	24%	36%	41%	1,8
Wijken met weinig achterstand met een lagere vaccinatiegraad.										
Archipelbuurt	18,1%	0,4%	0,8%	1,1%	1,5%	58,2%	12%	22%	65%	-17,2
Belgisch Park	22,0%	0,6%	0,7%	1,1%	2,0%	62,3%	20%	34%	46%	-8,8
Geuzen- en Statenkwartier	22,9%	0,7%	0,6%	1,1%	1,5%	57,0%	18%	29%	52%	-13,5

* Achterstandsscore: de gemeente Den Haag heeft in 2019 de achterstandsscores uit per wijk berekent op basis van vijf indicatoren. Dit zijn de volgende indicatoren: aandeel etnische culturele groepen, gemiddeld persoonlijk inkomen, aandeel langdurig werklozen, gemiddelde WOZ-waarde woningen en aandeel verhuizingen in de laatste 3 jaar. De scores in 2019 lopen van -26,1 tot 14. Een negatieve/lage score betekent weinig achterstand; terwijl een positieve/hoge score veel achterstand betekent.

X te laag aantal om percentage te presenteren

Colofon

Dit rapport is een uitgave van:

GGD Haaglanden
Productgroep Epidemiologie en Gezondheidsbevordering
Afdeling Epidemiologie
Postbus 16130
2500 BC Den Haag
Tel: 070-353 7266
E-mail: niels.gerrits@ggdhaaglanden.nl

Overname van gegevens is toegestaan, mits voorzien van duidelijke bronvermelding

Auteurs:

Marjolein Donker
Viola de Ridder
Mary Berns
Niels Gerrits

Den Haag, december 2021

BEZOEKADRESSEN

Westeinde 128
2512 HE Den Haag

Reinier de Graafweg 5
2625 AD Delft

Croesinckplein 24-26
2722 EA Zoetermeer

POSTADRES

Postbus 16130
2500 BC Den Haag

info@ggdhaaglanden.nl
T (088) 355 01 00

www.ggdhaaglanden.nl